

Nyhedsbrev nr. 32 - September 2023

Wicked Problems – Det nye sort!

Wicked problems! På dansk *vilde problemer* farver hurtigt tankesættet mørkesort. Du tænker klima, corona, mistrivsel og måske digital dannelse? Ifølge fremtidsforsker Anne Skare Nielsen [Universal Futurist Shoppen](#) skal vi gøre slemme problemer til *gode problemer*. Gode problemer kan kun løses i fællesskaber. Digital dannelse er et wicked problem. Digital dannelse kan ikke opnås uden samarbejde. Ikke af én faggruppe, ikke af en forælder alene, eller af det enkelte barn. Kun sammen. Idéen med digital dannelse er, at få budskabet ud til så mange børn og forældre som muligt. Et fælles sprog og en fælles forståelse, skaber plads til digital dannelse hos alle.

Skærmen er hos mange familier både et gode og et onde. Det kan være et åndehul for både børn og forældre. Men med følger også frustration og konflikt. Det sidste sker, når du som forælder melder skærmpause, eller fuldt stop. Hvis du er både indstillet og forberedt på den utilfredshed skærmpause medfører, så er konflikten ofte til at overse. Som forælder er det vigtigt, at du kan sætte dig ind i barnets følelser og udvise forståelse for, at det **er** pokkers svært at slukke. De spil, eller de sociale medier dit barn bruger lever på belønning. Det fastholder børnenes opmærksomhed. Din tid og din opmærksomhed er i korte træk, hvad spil- og sociale *mediebutikker* handler om.

Og det er et wicked problem. Små børn skal lære at udsætte belønning, vente og dermed styre egne impulser. Det er vigtigt for at opnå skoleparathed. Derfor lyder internationale og nationale anbefalinger i dag på maksimum 1 times skærm, til børn mellem 3-6 år. For meget skærmtid er ikke et wicked problem – isoleret set. Med hører også det som børn og unge ikke får trænet, af fysiske og sociale færdigheder, mens de i fuldt dagslys udsættes for *opmærksomhedstyveri*. Tænk over, om de konstante, digitale slagtilbud på her-og-nu-underholdning, kunne stå i vejen for børns egen fri fantasi?

Ude i familierne skal I tale sammen om skærmforbrug, især fordi unge hjerner overstimuleres hurtigere. Det er påvist, at særligt børn med diagnosen ADHD har større risiko for at udvikle afhængighed. Deres belønningssystem er anderledes. De børn har et større behov for hurtig belønning udtaler *Aida Bikic, psykolog og skærmforsker på SDU*. Mine samtaler ude i familierne handler ofte om skærmtidsproblematikker. Også hos familier uden børn med ADHD diagnose. Forældrene ønsker skærmregler, for at undgå daglige konflikter. For familiens bedste. Forbud fremmer heller ikke digital dannelse.

Lav aftaler med jeres børn og unge mennesker. Lav aftaler i klasserne og med venner og veninders forældre. Wicked problems skal løses i fællesskab. Hvis vi stopper op, taler sammen og trækker vejret, så finder vi den gode vej sammen. For vores børn, unge mennesker og for alle os andre. Måske siger vi en dag: "Det var da let nok!" Digital dannelse er de vigtigste byggesten til det gode skærmliv. Dannelse frem for forbud!